

ŽIVOTNÍ PŘÍBĚH paní Marie Fišerové pro

www.pribehynasichsousedu.cz

podle nahrávky vyprávění pamětnice paní Marie Fišerové z Polné, 28. 3. 2017 v Polné

Vypracovali žáci: Matěj Mihulka, Katka Jakoubková, Jitka Waldhauserová, Eliška Šlechtová

Pedagogické vedení: PhDr. Linda Taláčková

Škola: Gymnázium Jihlava

První fotografii nám paní Fišerová poskytla bez datace, je na ní jako mladá herečka

Druhou fotku s paní Fišerovou jsme zhotovili my, když jsme za ní byli na návštěvě v Polné 28. 3. 2017

Paní Marie Fišerová se narodila dne 7. 2. 1938 v Polné. Zde žila do svých čtyř let, poté se s rodinou odstěhovala do Prahy, protože si zde její otec sliboval lepší pracovní podmínky.

Na dobu odsunu Němců si příliš nepamatuje, vzpomíná si pouze na to, že při odsunu málem "sebrali" i její maminku, protože poznala jednoho z Němců, dav ji označil jako „fašistku“:

„A teď je honili. No maminka řekla: ‚Pane profesore, co vy tady?‘. A málem to stálo maminku taky život, že říkali: ‚To je taky fašistka přiřadte ji jako k nim. Takže tady se nedělaly žádné rozdíly a všichni byli špatní,“ 7:17 – 7:35

Při procesech v 50. letech zavřeli v březnu 1950 do vězení v Praze na Pankráci i jejího tatínka. Nejen, že tehdy dvanáctiletá paní Marie Fišerová přišla na dva roky o otce, ale krátce po jeho uvěznění byl jejich rodině odebrán i byt v Praze a Mariina maminka s dětmi byla donucena přestěhovat se do pastoušky na okraj Prahy.

Finanční prokuratura v Praze.

69 E 146/51

Č.sp.: Sb 39/2-IV. odd.:

V Praze dne 24. ledna 1951.19..

Okresní soud

civilní

Praze II.

v

K řj.: V XLIX 844/50.

Vymáhající strana: Československý stát / ^{bezpečnostní správa} / ~~správa stát. byt. domů~~ /
zast. finanční prokuraturou v Praze.

Povinná strana: Bohuslav Fišer, býv. státní zaměstnanec,
bytem v Praze 6 - Dejvicích 698, Žukova ul. 16n.

N á v r h na exekuci vyklizením bytu.

Dvakrát, 1 zahl. 2/1/1951.

121021

Podle vykonatelného níže uvedeného exekučního titulu měla povinná strana vykliditi nejpozději do .14..ledna.1934 byt čís. . . . 6 najaty v domě čp. . 693/16 n., v Praze-Dejvicích, Žukova ul. čp. 693/16n.

. II. patro, skládající se z kuchyně a pokoje /a/ s přísl., což se však dosud nestalo.

Podle potvrzení ze dne , které podle §u 37 zákona čis. 131/32 návrhu připojujeme, je pro povinnou stranu nahradní byt sejištěn.

Ústající normalní útraty /podle advokátního tarifu/, navrhuje me, aby bylo vydáno toto
u s n e s e n í :

Soud povoluje podle vykonatelného soudní výpovědi okres. soudu civilního v Praze I., se dne 22. VIII. 1930., č. 1. v XLIX 844/30.

. exekuci mčeným vyklizením bytu čís. . . . 6 v domě čp. 693/16n, v Praze-Dejvicích, Žukovyva ul.

. II. patro, skládajícího se z kuchyně a pokoje /a/ s příslušenstvím a obyvaného dosud povinnou stranou.

Exekucijist vykonati ~~exekuci~~ příslušenství.
Exekučním soudem jest tento okresní soud civilní v Praze II.

Finanční prokuratura v Praze.
Kdo: ~~.....~~

Handwritten signature

Oboustranný dokument, kterým bylo rodině Marie Fišerové nařízeno vyklizení bytu v Praze

„Tatínka zavřeli za protistátní činnost v uvozovkách. No, a k našemu domu přijel stěhovací vůz, přišli pánové nahoru do bytu. Bydleli jsme v druhém patře, a že teda se musíme vystěhovat, že jsme v Praze nežádoucí. Ale maminka byla tak odvážná, byla tak bezvadná, že řekla: 'To si nedovolil ani Hitler, támhle jsou dveře a okamžitě ven, ' 1:08 – 1:40

Mariin tatínek byl ve vězení na Pankráci společně s Miladou Horákovou. Dokonce po jisté době tam začal pracovat jako pomocník a roznášel jídlo po vězení, a proto se s ní často setkával. Když byla přerazena do speciální cely před popravou, nesl jí poslední věci. Při této příležitosti mu Milada věnovala postavičku vymodelovanou z chleba, která byla součástí malého sousoší Sněhurka a sedm trpaslíků. Chlebového trpaslíka od Milady Horákové paní Marie Fišerová dodnes má.

Paní Fišerová nám 28. 3. 2017 ochotně ukazovala chlebovou figurku, kterou darovala Milada Horáková před svou popravou panu Bohuslavu Fišerovi, otci Marie Fišerové.

Mariin tatínek se do vězení dostal za tzv. „protistátní činnost“ při procesech s knězem Beranem, který v kostele schovával "politicky nevyhovující" osoby. Ve vězení pan Fišer strávil dva roky, prožil si i mučení a vrátil se ve 43 letech s podlomeným zdravím. Tvrdil, že nejhorší mučitelka pro něj byla žena, která ho mlátila ostnatým drátem přes chodidla.

Nikdy na to, co ve vězení prožil, nezapomněl. Zvláště do konce života mluvil o „smutných očích Milady Horákové“. Pan Fišer svým dětem vyprávěl, co v těch očích viděl: Milada Horáková nevěřila, že ji skutečně popraví, a to nejméně tři týdny před její popravou, kdy ji viděl naposled.

„A tatínek byl ten, kterej nesl paní Horáková tu krabici s věcmi na tu celu smrti a ona do poslední chvíle si myslela, že bude jako osvobozená.“ 13:23 – 13:39

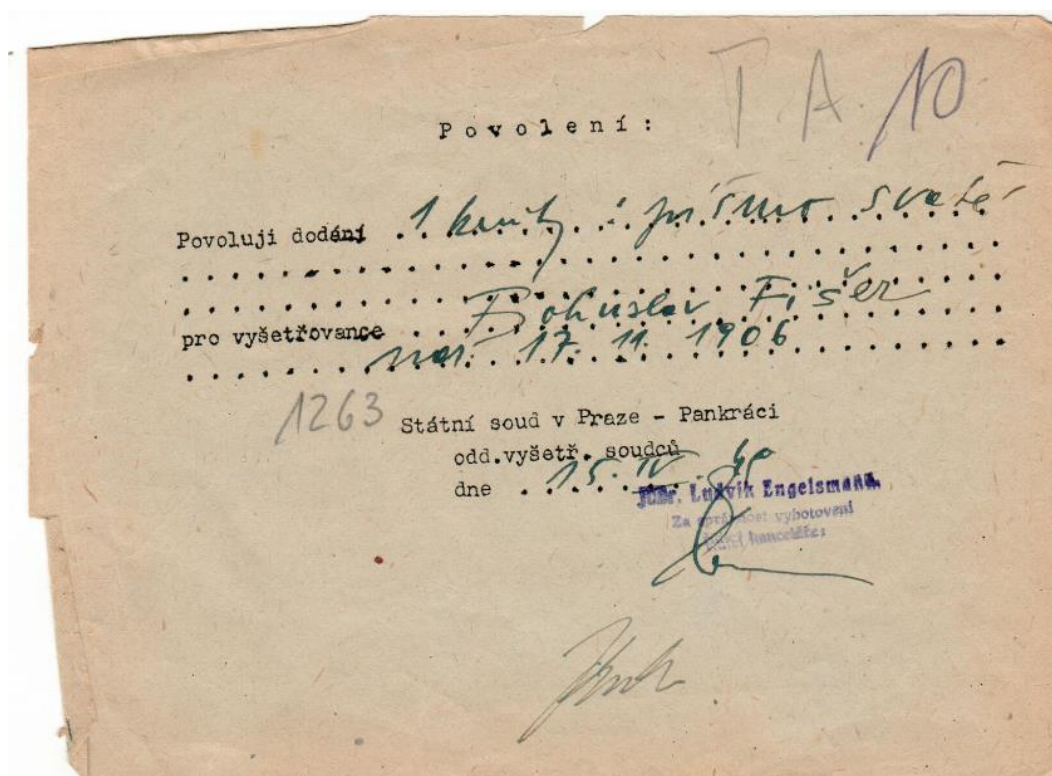
Tatínek paní Fišerové měl štěstí v tom, že u soudu pracoval jeho příbuzný. Díky němu se ve vězení mohl scházet se svou manželkou a dětmi.

„Když jí zprostředkoval tenhle strejda setkání s tatínkem, tak maminka ho nepoznala, jak byl zmodřincovanej, jak vypadal. Vůbec nevěděla, s kým mluví. A my, když jsme šli do toho, když jsme měli třeba potom návštěvu, tak byla takováhle jako zídka: na jedné straně byl jeden plot na druhý druhý plot, a mohlo se mluvit přes zadrátovaný okýnko.“ 42:35 – 43:09

Tatínka chtěli po výsleších poslat pracovat do jáchymovských uranových dolů. Od práce v Jáchymově ho zachránilo jeho zaměstnání – hra na varhany. Dozorčí ho nechali na Pankráci, aby zde hrál na varhany v místní vězeňské kapli.

„Když už měli jako... byl odsouzen a byl odvelen, že půjde do Jáchymova a už s tou krabicí papundeklovou stál na nádvoří. Takže řekli: „Fišer tady zůstává, ten hraje na varhany.“ Tak to ho zachránilo.“ 14:53 – 15:11

Na každou věc posílanou do vězení muselo být zvláštní povolení, včetně Bible, kterou tatínkovi maminka doručila do vyšetřovací vazby.

Povolení na dodání jedné knihy Písma svatého pro vyšetřovance Bohuslava Fišera, ze dne 15. 4. 1949

Maminka Marie Fišerové panu Fišerovi do cely v krabici s věcmi však posílala také jehlou vyryté zprávy o tom, co se ve světě děje. Byl to jejich tajný způsob dorozumívání.

„Maminka přišla na jednu věc, že když rozto... rozkuchala tady tu krabici, tak jehlou tatínkovi podávala zprávy, co je novýho, co je.“ 15:48 – 16:08

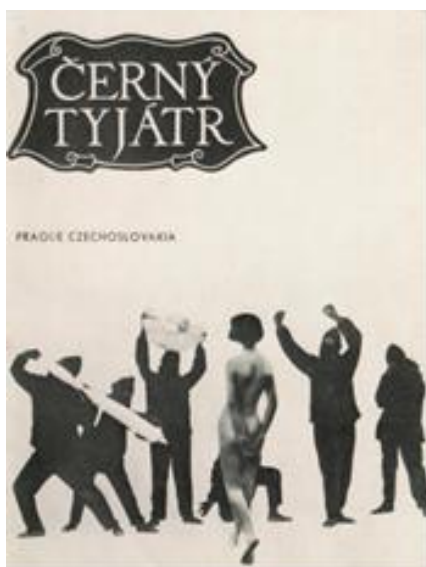
Když se však pan Fišer po dvou letech z vězení vrátil, nebyl už však takový jako dřív. Trpěl následky mučení a podle slov Marie Fišerové tatínek zestárl.

„Tatínek, vlastně, protože když byl u výslechu, když tatínka zavřeli, tak byl zavřen s majitelem továrny na penicilín, která byla v Rostokách u Prahy. No, a to byla teda pro tatínka záchrana, protože když tatínka přitáhli na dece od výslechu, kde ho mučili, tak on ho vyšetřil a dal ho teda trochu jako do kupy, no a zase teda, omyl ho, a zase teda pro tatínka přišli.“ 10:58-11:36

„A tatínkovi, jak byl ve vyšetřovací vazbě na Pankráci, tak tatínek to měl jako nejdražší hotel a měli jsme zaplatit deset tisíc. Teď když řeknu deset tisíc, tak je to jako... to nic neříká, ale tehdy to byly peníze. No, takže řekli: ‚můžete si udělat splátkový kalendář a musíte tu dobu té vazby, kdy ho tam jako drželi tatínka...tatínka jako zaplatit.‘“ 26:15 – 26:47

„No a , když se tatínek vrátil tak on měl strašně rád jako Prahu a velice si toho o památkách jako věděl a maminka vždycky říkala: ‚Děti, tak jděte s tatínkem na procházku a on vám bude povídat,‘ A my jsme říkali: ‚Mami, my nejdem s tatínkem, on ti je takovej tedko starej a on ti nám pořád vykládá o nevěřících očích Milady Horákové,‘jo.“ 12:07 – 12:40

Paní Fišerová se nikdy nevdala. Dala přednost kariéře před rodinným životem. Měla strach, že by neměla na děti čas, a proto radši žila bez nich. Veškeré její lásky zůstaly platonické. Od 70. let totiž byla paní Marie Fišerová herečkou profesionálního divadelního souboru "Černý tyjatr". Toto divadlo režírovali například Jan Roháč nebo Miloš Forman. Hráli, podle slově paní Fišerové, po celém světě, včetně celé Evropy. S výjimkou Ruska, tam soubor jet odmítl.

Dobové plakáty profesionálního divadla Černý Tyjatr, kde byla paní Fišerová herečkou

„Já jsem hrála celý život jako divadlo. Jezdila jsem, měla jsem to štěstí, že jsem jako jezdila s tím divadlem. Byli jako nátlaky na to, že když jsme museli jít na ministerstvo, a že se nesmíme s nikým venku stýkat, nikomu podávat zprávy.“
19:14 – 19:33

Díky cestování měla spoustu příležitostí zůstat v zahraničí a emigrovat. Nikdy to však neudělala, aby ochránila svou rodinu. Stejně jako to musel udělat její bratr, podle paní Fišerové skvělý chirurg, který nejprve působil v Anglii, ale kvůli bezpečí své rodiny se musel vrátit do Československa.

Dobová fotografie z představení divadla Černý Tyjáter

V roce 1974, když se vracela z divadelního představení v Hamburku, Marii a její kolegyni vytáhli z vlaku a rozebrali veškeré její věci a rozlámali tehdy vzácné čokolády a mýdla značky Fa, které chtěla dovést do ČSSR jako dárek svým kamarádkám.

„No a oni todleto (dopis) jako našli, jak nás šacovali a teď chtěli jako vědět co to je za šifru, jaký teda kódy, tam pod tím, co teda se tím sledovalo.“
33:02 – 33:16

Následně byla dvakrát dovedena k výslechu v Bartolomějské ulici, kde byla velká mučírna.

„(tatínek) A ten vždycky říkal, když mě předvolali do Bartolomějský, tak říkal hlavně si tam nic neber... nic nepij, nic tam nejez a přesto tedy ještě vždycky, když vás vedli v té Bartolomějské ulici, tam byla největší, v tom kostele... to je nádherný kostel a tam byla největší mučírna, tam jako vlastně mučili jako lidi.“ 34:27 – 34:57

V 70. letech pak Marie Fišerová spolupracovala s katolíky na fakultě, kde přednášela. Zřejmě také proto ji poté ještě několikrát po telefonu obtěžovalo StB manipulací ke spolupráci, kterou ale odmítala. Když se v hovoru přesvědčila, že telefonuje s StB, razantně se ohradila a od té doby se jí už neozvali. Neměla problém mluvit s příslušníky StB s odvahou, a snažila se jim neukazovat svůj strach, což v tehdejší době bylo hodně odvážné.

Potom, v roce 1989, přišel převrat, od kterého si, podle jejích slov, slibovala víc. Ani v dnešní době není příliš spokojená s vládou... Její názory jsou samozřejmě protikomunistické. Nejvíc ji ale udivuje to, že stále nikdo nepřiznal případ Milady Horákové za chybu. A kvůli tomu se na dnešní komunistickou stranu dívá jako na nástupce zločinců z minulosti. Posledních 20 let žije v Polné, kde se narodila, přičemž v Praze má stále byt. V Polné spravuje Židovské muzeum a Synagogu a je průvodkyní v katolickém kostele na náměstí.

Paní Marie Fišerová 28. 3. 2017 při naší návštěvě, v kostele a infocentru na náměstí v Polné u Jihlavy

ŽIVOTNÍ KRÉDO PANÍ MARIE FIŠEROVÉ

„Tak já teda říkám, že já věřím v Boha. Že to nechávám na tom nejvyšším, který to rozhodne, který vidí nám do srdce do duší jak se chováme a jestli já jsem se chovala, abych se jako předvedla, tak to ne! A on to vidí a to já bych se bála..... A přála bych vám, snažit se pomoci lidem, protože spousta lidí je, kteří potřebují pomoci.“

Paní Marie Fišerová a my při zvukovém natáčení v zákristii kostela na náměstí v Polné 28. 3. 2017